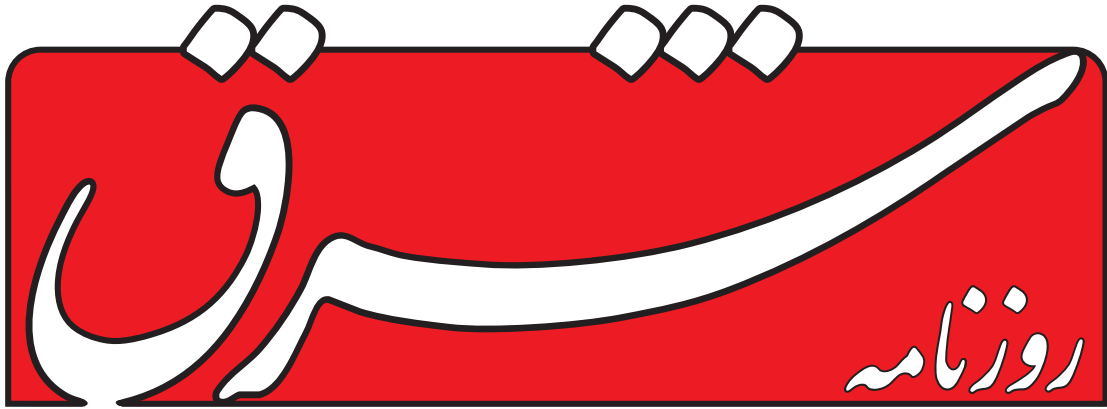

با حکم رهبر انقلاب، اعضای دوره جدید مجمع تشخیص مصلحت منصوب شدند

بایگه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری: رهبر معظم انقلاب اسلامی در حکمی اعضای دوره جدید مجمع تشخیص مصلحت نظام را منصوب کردند.

متن حکم مقام معظم رهبری به این شرح است...

صفحه ۴

چهارشنبه ۳۰ شهریور ۱۴۰۱ • ۲۴ صفر ۱۴۴۴ • ۲۱ سپتامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۳۸۰ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰ تومان

روایتی از یک نشست با حضور احمد دهقان و محمدرضا کاتب

پیش فروش تاریخ

احمد غلامی: یکی از پرسش‌های اساسی در جامعه ادبی امروز این است: آیا ادبیات می‌تواند فارغ از مسائل سیاسی و اقتصادی که گریبانگیر جامعه شده است، به راه خود ادامه دهد؟ اگر به کتاب‌هایی که در این حوزه منتشر شده نگاهی بیندازیم پی خواهیم برد که برخی از نویسندگان تلاش می‌کنند بدون تصادم و اصطکاک با مسائل مبتلابه جامعه مسیر خود را ادامه بدهند...

صفحه ۱۱

در «شرق» امروز می‌خوانید: ایران مقام چهارم کم‌آبی در جهان، چالش‌های یک پیامک، «ملونی» شگفتی سیاست رمی و یادداشت‌هایی از بابک زمانی، فرید کرمی، مصطفی ایزدی، ابراهیم ایوبی

سرمقاله

امکان ناپذیری توسعه بارویه‌های جاری

علی دینی ترکمانی

فوت مهسا (ژینا) امینی، جامعه ایران را در غم و اندوهی عمیق فرو برده است. این موضوع هرچند در حوزه اجتماعی است ولی هم ریشه‌هایی در حوزه اقتصاد سیاسی و هم پیامدهایی جدی در حوزه پیشرفت و توسعه دارد. کشوری که دغدغه توسعه داشته باشد، نمی‌تواند با پایبندی انعطاف‌ناپذیر به سنت، به آن برسد. درعین حال پیشرفت و توسعه سنت‌ستیزی نیز سر از شبه‌نوسازی توخالی درمی‌آورد. هر دو مورد به ناچار همراه با عدم تعادل‌های شدید اجتماعی می‌شوند. در اولی، تحولات جهانی و اقتصادی، موجب تغییر در برداشت‌ها از سنت و شکل‌گیری مطالبات جدید می‌شود. نسل دختران امروز با نسل دختران انقلاب، تفاوت‌های برجسته‌ای دارند؛ چه از نظر سطح تحصیلات و چه از نظر آثربندی از تحولات جهانی و چه از نظر نوع نگاهشان به سنت. بنابراین، مطالباتشان چه در حوزه تماشای مسابقات فوتبال و چه در حوزه برخورداری از پوشش آزادتر، متناسب با شرایط تاریخی است که در آن قرار دارند. نادیده‌گرفتن این امر و بی‌پاسخ‌ماندن این مطالبات، موجب تشدید شکاف میان دولت و ملت در گذر زمان می‌شود. در دومی نیز نوسازی اجتماعی سنت‌ستیز از همان ابتدا بذر مخالفت اجتماعی را در میان گروه‌های اجتماعی که هویت وجودی‌شان با سنت تعریف می‌شود، می‌پرواند و در نهایت موجب تشدید شکاف مذکور در گذر زمان از زاویه‌های دیگر می‌شود. تنها راه پیشگیری از ستیز اجتماعی مرتبط با این بحث، برقراری تعادل میان سنت و تجدد است. لازمه این نیز پرهیز از تندروی‌ها چه در سنت‌گرایی و چه در سنت‌ستیزی است. اشتباه سنت‌ستیزان در این است که متوجه نقش «نهادهای غیررسمی» نیستند. این نهادها، قواعد تعیین‌کننده کنش‌های فردی هستند. معمولاً ریشه‌های تاریخی دارند و به راحتی قابل حذف شدن نیستند. مانند مراسم عید نوروز و آیین عبادی ماه رمضان و آیین عزاداری ماه محرم. حتی اگر هیچ منع قانونی‌ای وجود نداشته باشد، عرف اجتماعی شکل‌گرفته ناشی از سنت، اجازه نمی‌دهد که فرد مسلمانی، مراسم ازدواجی را در ماه‌های محرم و صفر برگزار کند. سنت‌ها در طول زمان قابل تغییر هستند ولی قابل حذف نیستند. تغییرات تحت تأثیر تفسیرهای جدید از سنت‌ها به وجود می‌آید که خود تحت تأثیر شرایط تاریخی زمانه هستند.

اشتباه سنت‌گرایان انعطاف‌ناپذیر نیز در چند چیز است. اول اینکه گمان می‌کنند تغییر در شکل سنت‌ها، به معنای حذف آنهاست. این گونه نیست. اجرای نوحه‌خوانی‌های همراه با موزیک امروزی در ماه محرم، چند دهه پیش ممکن نبود. درعین حال این شکل از نوحه‌خوانی به معنای حذف سنت نیست؛ مگر اینکه به انحراف کشیده شود. دوم اینکه اصل را بر ثبات و ساکن‌بودن تحولات اجتماعی و نوع نگاه مردم و تقاسیر آنان از سنت می‌گذارند. این نیز نادرست است؛ چراکه جامعه در مسیر تکاملی خود، با وجود حرکت‌های زیکزگی ممکن، در مجموع رو به جلو می‌رود و دارای تکامل است. ایستا و ساکن نیست. بنابراین متناسب با شرایط زمانه دست به پوست‌اندازی در باورهای خود می‌زند. سوم اینکه گمان می‌کنند می‌توان هم سنت را به هر قیمتی حفظ کرد و هم به دغدغه‌های مرتبط با پروژه پیشرفت و توسعه پاسخ داد. این نیز نادرست است. صرف‌نظر از مباحث ذاتی انسانی مرتبط با حقوق شهروندی، از منظر کارکردگرایانه، سیاست حفظ سنت به هر قیمتی ناسازگار با پیشبرد پروژه مذکور و نیل به اهدافی چون کنترل تورم و کاهش بی‌کاری، تولید و صادرات دانش‌بنیان و همیابی فناوریانه با کشورهای پیشرو است. مسئله این است که میان سرمشقی فکری که خروجی آن شکل‌گیری رویه‌های تندوتیز در مورد حجاب است، با سرمشقی فکری معطوف به نیل به چنین اهدافی، سازگاری وجود ندارد. هر دو را نمی‌توان هم‌زمان در اختیار داشت. چرا؟ چون، اول از همه تأثیر چنین سیاستی و وقایع مرتبط با آن حس ناراضی‌انگیزی اجتماعی و احساس ناامنی خانوادها در کوچه و خیابان و در نتیجه درگیر شدن افکار عمومی با مهاجرت است. با مهاجرت، بخش قابل‌توجهی از سرمایه انسانی از دست می‌رود. در غیاب این سرمایه که مهم‌ترین رکن پیشبرد تحولات صنعتی و فناوریانه است، امکان توسعه تا حد زیادی متغی می‌شود. دوم، با استفاده از چار چوب نظری خانم الینور استروم، نظریه‌پرداز علوم سیاسی و برنده نوبل اقتصاد در سال ۲۰۰۹، می‌توان گفت با قواعد بازی اساسی که موجب بروز تعارض جدی میان سنت و تجدد می‌شود، نمی‌توان اقدامات جمعی و مشترک را با بهره‌وری بالا پیش برد. نمی‌توان بازیگران اجتماعی مختلف را حول منافع مشترکی گرد هم آورد. در نتیجه، جامعه همیشه درگیر ستیزها در اشکال گوناگون خود می‌شود. همین‌طور، به دلیل مرکزی‌بودن حفظ سنت به هر قیمتی اساساً امکانی برای پرداختن جدی به امور دیگر مرتبط با پروژه پیشرفت و توسعه فراهم نمی‌شود.

تجربه تاریخی ما چه می‌گوید؟ سنت‌ستیزی پهلوی اول در قالب سیاست کشف حجاب، سر از سنتی اجتماعی شدید درآورد. در یک نمونه، می‌توان به تظاهرات مردم علیه این سیاست در مسجد گوهرشاد مشهد به سال ۱۳۱۴ و کشته‌شدن تقریباً هزار و ۶۰۰ نفر در آن زمان است. در تجربه سال‌های بعد از انقلاب نیز برخی سیاست‌ها، همراه با واکنش‌های اجتماعی و در نتیجه بروز ستیز رو به افزایش، چه از نظر گستره و چه از نظر عمق آن بوده است. ادامه این روند، تشدید این ستیز است. واکنش اجتماعی تقریباً فرایک به فوت مهسا امینی، این واقعیت را به‌خوبی بازتاب می‌دهد.

وقتی یک روش بنیادی برای غلبه بر ابعاد نابرابری در ایران و جهان گرفتار مشکلات ریز و درشت می‌شود

پاندمی فقر آموزشی

گزارش تریک را در صفحه ۶ بخوانید

عکس: Gettyimages

اظهار کرد: «فکر نمی‌کنم دیدار با باین داشته باشد؛ نه. دولت فعلی آمریکا مدعی است با دولت ترامپ متفاوت است، اما ما هیچ تغییری ندیده‌ایم». دیروز اما سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری ایران که برای شرکت در هفتادوهفتمین مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک به سر می‌برد، با امانوئل مکران رئیس جمهوری فرانسه در مقر سازمان ملل دیدار و گفت‌وگو کرد. همین مسئله باعث شد برخی کارشناسان از چانه‌زنی برای مذاکرات در نیویورک حرف بزنند. رئیس‌جمهور اسلامی ایران پیش از این نیز در گفت‌وگوی تلفنی با رئیس‌جمهور فرانسه با اشاره به «نقض مکرر و فاحش تعهدات از سوی آمریکا و همچنین عدم پایبندی سه کشور اروپایی عضو برجام به تعهدات خود در این توافق بین‌المللی» گفته بود: آمریکا با وضع تحریم‌های جدید تعهدات خود را به‌طور آشکار نقض کرده است. آیت‌الله رئیسی با تأکید بر اینکه هم آمریکا و هم اروپایی‌ها باید به تعهدات خود در برجام عمل کنند، تأکید کرده بود: در هر مذاکره‌ای باید حقوق ملت ایران استیفا و منافع ملت ما تأمین شود. رئیس‌جمهور فرانسه در ماه‌های اخیر چند تماس تلفنی با رئیس‌جمهوری ایران داشته است که محور اصلی آن ترغیب ایران به پذیرش پیشنهادها اروپا برای احیای برجام بوده است؛ توافقی که آمریکا در سال ۲۰۱۸ (۱۳۹۴) و در زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ از آن خارج شد. ایران اخیراً اعلام کرده که آماده همکاری سازنده با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای خروج از بن‌بست میان تهران و این آژانس است.

این گزارش را در صفحه ۳ بخوانید

شرق: در حالی که شاهد بن‌بست در مذاکرات وین هستیم برخی چشم به واپسین تکاپوهای دیپلماتیک کشورها در نیویورک برای احیای برجام دارند. اولین تجربه حضور سیدابراهیم رئیسی در نیویورک برای سخنرانی در مجمع عمومی سازمان ملل با انسداد برجامی گره خورده است. با وجود آنکه رئیس‌جمهوری دولت سیزدهم پیش از عزیمتش به مقر سازمان ملل عنوان کرد هیچ برنامه‌ای برای دیدار و گفت‌وگو با مقامات آمریکایی ندارد، اما هستند بازیگرانی که به دنبال استفاده از فرصت میانجیگری در جهت رفع اختلافات باقی‌مانده و نهایتاً حصول توافق باشند. سیدابراهیم رئیسی هم در بدو ورود به فرودگاه جان آف کندی اظهار کرد: «من برای شرکت در هفتادوهفتمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل به این سفر آمدم. در این سفر با توجه به فرصت‌هایی که وجود دارد، به بیان دیدگاه‌های جمهوری اسلامی ایران می‌پردازم و نقطه نظرات خود را به اطلاع شرکت‌کنندگان و شنوندگان می‌رسانم».

در کنار آن سیدابراهیم رئیسی در بخشی از گفت‌وگو با خبرنگار CBS آمریکا در پاسخ به این پرسش که آیا دیداری با باین در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک انجام خواهید داد،

گزارشی از اعتراض افکار عمومی و طیف‌های مختلف سیاسی به حواشی مرگ ناگوار مهسا امینی

آنچه مردم می‌خواهند

ملت‌خواهان اصلاح‌روش‌ها هستند صدای آنان را با صداهای دیگر اشتباه نگیریم

کت تن عادل است؟

روسیه خط لوله انتقال گاز به پاکستان را بدون حضور ایران احداث می‌کند

نقشه روسی!

پاسخ آموزش و پرورش به گزارش تعطیلی مدرسه گرماسرد

جوابیه رئیس دانشکده ادبیات و علوم انسانی به گزارش «صنفي»، سیاسی است»

یادداشت

روای سرآمدی

عباس کیاریانی زاده عضو هیئت مدیره سندیکای صاحبان صنایع داروسازی

نامه‌ای را از رئیس محترم دفتر رئیس‌جمهور جناب آقای اسماعیلی خطاب به جناب آقای خاندوزی وزیر محترم اقتصاد عطف به نامه وزیر محترم بهداشت در تاریخ ۱۴۰۱/۱۳/۲۵ که در فضای مجازی منتشر شده است، دیدم. بد نیست کمی به آن بپردازیم. ماجرا از این قرار است که چون دارو در ایران توسط دولت با روش قیمت تمام‌شده قیمت‌گذاری می‌شود، به همین دلیل اصولاً (به‌خصوص برای داروهای جدید و با تکنولوژی بالا) قیمت دارو در ایران گاهی تا چندین برابر از قیمت همان دارو در کشورهای هم‌جوار و مقاصد صادراتی شرکت‌های دارویی دانش‌بنیان دارویی کمتر است. از این‌رو وقتی شرکت‌های دارویی دانش‌بنیان ایرانی دارویی را به کشورهای دیگر با قیمت‌های قابل رقابت جهانی که گاهی چندین برابر قیمت همان دارو در ایران است، صادر می‌کنند، گمرک جمهوری اسلامی ایران شرکت صادرکننده را به دلیل بیش‌اظهاری در قیمت پایه صادراتی جریمه کرده و پرونده صادراتی شرکت باز می‌ماند. ادامه در صفحه ۵

مهدی کاروبی

روز دست‌نویس‌نویس
برای زندگی بهتر
در کسب‌وکار مردم‌پسند
با روش‌های مردم‌پسند
جانب‌دار

به مناسبت جاودانگی یدالله رویایی به یاد او خواهیم بود.

از علاقه‌مندان دعوت می‌کنیم تا در این مراسم در کنار هم باشیم. مراسم یادبود روز پنجشنبه، ۳۱ شهریورماه از ساعت ۱۲ ظهر تا ۱۴ در مجتمع نیکوکاری رعد برگزار می‌شود.

آدرس: شهرک غرب، فاز ۲، خیابان هرمان، خیابان پیروزان جنوبی، پلاک ۷۴

نقد حقوقی دستگیری زنان به‌خاطر بدحجابی

کامران نوروزی حقوق دان

باشند، خانواده برای آنها لباس مناسب آورده و با لباس مناسب از آنجا خارج می‌شوند. این توجیه، ناخواسته غیرقانونی‌بودن رفتار پلیس امنیت اخلاقی در مواجهه با زنان را آشکار می‌کند؛ زیرا از نظر آقایان آنچه به عنوان بی‌حجابی یا عنوان مبهم «بدحجابی» نامیده می‌شود، جرم و خصوصاً جرم مشهود است. در این صورت آنها موظف‌اند کسی را که به این اتهام دستگیر می‌کنند، فوراً به دادسرا معرفی کنند. در آنجا پرونده قضائی برای او تشکیل می‌شود. تحقیقات تحت دستور و نظارت بازپرس یا دادیار انجام می‌شود. در طول این مدت پلیس مجاز است فقط به دستوراتی که مقام قضائی صادر می‌کند عمل کند و اجازه تسدیر هیچ عمل دیگری درباره زنی که متهم به بدحجابی یا بی‌حجابی است، انجام دهد. بعد از تحقیقات در دادسرا اگر بازپرس یا دادیار اتهامی متوجه آن زن دید، برای او قرار جلب به دادرسی صادر کرده و دادستان با صدور کیفرخواست پرونده را برای محاکمه به دادگاه می‌فرستد. دادگاه نیز با رای خود متهم را تبرئه یا محکوم می‌کند. مجازات چنین جرمی در حال حاضر جز جزای نقدی نیست. پلیس فقط ضابط قضائی است.

اما اگر عمل زن در خصوص بی‌حجابی یا عنوان مبهم بدحجابی یا عنوان عوامانه شل‌حجابی جرمی نیست که لازم باشد آنها را به دادرسی معرفی کنند، اصلاً به کدام مجوز قانونی جلوی زنانی را در خیابان می‌گیرند و آنها را به زور یا به آرامش به مقر پلیس منتقل می‌کنند، از آنها عکس می‌گیرند، بازجویی می‌کنند، مثلاً کلاس آموزشی می‌گذارند و سپس تعهد می‌گیرند؟ وقتی کسی مجرم نیست، هیچ یک از این اقدامات درباره او مجاز نیست. سخن تناقض‌آمیز سردار رحیمی حکایت از این دارد که زن بدحجاب مرتکب جرم شده است، اما در برخورد با او هیچ‌یک از مقررات قانونی مندرج در آیین دادرسی کیفری رعایت نمی‌شود. پلیس خودش زن را دستگیر می‌کند (می‌گویند چون جرم مشهود است) خودش بدون دستور قضائی و نظارت مقام قضائی بازجویی و تحقیقات می‌کند، خودش برای او کلاس می‌گذارد، خودش از او تعهد می‌گیرد و بعد خودش او را آزاد می‌کند و همه اینها بدون حضور مقام قضائی رخ می‌دهد. پلیس که ضابط قضائی است، خودش کار دادسرا و دادگاه را انجام می‌دهد. خلاصه اینکه اگر زنی که از نظر پلیس مرتکب بدحجابی یا بی‌حجابی است، مجرم است، چرا مقررات قانونی درباره او رعایت نمی‌شود؟ اگر مجرم نیست چرا دستگیر می‌شود؟ ادامه در صفحه ۵